

Amerikan Ekonomisinde Buhran Derinleşiyor

ENFLASYON HIZLA TIRMANIYOR. ALTIN FİYATLARI REKOR DÜZEYLERE TIRMANIRKEN DOLAR DÜŞÜYOR, BUHRAN ÖBÜR KAPİTALİST ÜLKELERE DE SİÇİRİYOR.

ABD, Batı Avrupa ve Japonya gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde, tıpkı ölüm ve vergiler gibi enflasyon da artık hayatın ayrılmaz bir parçası haline geldi. Gerek «zengin» gerekse «yoksul» kapitalist ülkelerde enflasyonun ortak payda haline geldiği gerçeğini bugün artık Batılı iktisatçılar da kabul ediyor.

ABD ekonomisinde 1979'da yeniden ortaya çıkan ve derinleşme eğilimi gösteren buhran belirtileri, Amerikan hükümet yetkililerini kara kara düşündürken iktisatçıları da son 50 yılın ekonomik politikalarını yeni-

den gözden geçirmeye zorluyor. Tutucu bir Amerikalı iktisatçı olan Herbest Stein'a göre 1974-75 buhranının yaralarını daha henüz sarmamış olan ABD ekonomisinin içine sürüklenmekte olduğu bu yeni buhran, «eski Keynes'ci yöntemlerin artık iyice aşındığının kesin bir kanıtıdır.»

Batılı iktisatçılara göre Keynes'ci ekonomik politikalar 1929 «Büyük Buhranı»nı altıtmekte belki işe yaradı ama güncel «Büyük Enflasyon»u altıtmekte beş para etmemektedir. Kapitalist ülkelerdeki hükümet ve e-

konomi yetkilileri arasında yaygınlaşan eğilim, bugünkü enflasyon gerçeği ile ancak kemerlerin sıkılması, toplumsal tasarrufun artırılması ve kamu harcamalarının kısılması gibi tedbirlere dayanan klasik yöntemlerle başa çıkılabileceğidir.

Kapitalist ülkelerde bu yılki ekonomik perspektifin karanklı ve belirsiz olduğu ifade edilmektedir. Nitekim ABD ekonomisine ilişkin son göstergeler de bu görüşü doğrulamaktadır. Son gelen haberlere göre altın fiyatları tarihte eşi benzeri görülmemiş rekor düzeylere tırmanmış ve 350 dolara yaklaşmıştır. Ağustos ayında fiyat artışları da yıllık yüzde 15.4 oranına yükselmiştir. İşsizliğin ise

Devamı 5. sayfada

Vizon İthal Ediliyor!

● Ankara'da vizon yetiştirmek amacıyla yurtdışından ithal edilecek 500 adet vizon için 18 bin dolarlık döviz isteniyor.

Bu projenin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na teş-

vik belgesine bağlandığı da gelen haberler arasında.

BİR BU EKSIKTİ!

«70 sente muhtaç memleket», «enkaz devraldık», «tünelin ucu», «döviz kıtlığı» sözleri edile dursun ve emekçiler yağ, gaz, odun-kömür, şeker yokluğundan varsınlar ne yapacaklarını şaşırınsınlar... Anlaşılan, kendi açıklamalarına göre geçen yıl yüzde 100'ün üzerinde kâr yapanlar —gerçekten ne kadar para vurduklarını «Allah bilir!»— yurtdışı seyahatleri üç senede bire indirilince, «vizon modası-

ni» yakından takip edebilmenin yolunu böyle bulmuşları iyi de etmişleri! Vizon üretimiyle birlikte «nurlu ufuklar» doğru büyük bir adım daha atmış oldu! Türkiye'nin bu «büyük eksikliği»ni farkeden Bakanlık da hemen bir teşvik belgesi vermiş. Bakalım «parlak» girişimci isteği dövizli alırken de aynı kolaylığı görebilecek mi yetkililerden-

Ankara'da vizon yetiştirmek ve derisinin işlenmesini sağlamak amacıyla bir yatırıma girişilmiştir. Bu amaçla yurtdışından 500 adet vizon ithal edilecektir. Sözkonusu vizon üretimi için 37 milyon liralık bir yatırıma girişen Orhan Bal adlı şahıs, vizonların ithali için 18 bin dolarlık döviz ihtiyacı olduğunu söylemiştir.

Bulgaristan İle Uzun Vadeli Ticaret

Anlaşması Eylül Ayı Sonunda İmzalanıyor

Ticaret Bakanı Köprülüler, Bulgaristan'dan Kredili İlaç Alınması Konusunda Anlaşmaya Vardıklarını Bildirdi.

Ankara (Özel) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Bulgaristan ile uzun vadeli ticaret anlaşması imzalanması konusunda tarafların görüşbirliğine vardığını ve anlaşmanın Eylül ayı sonunda imzalanacağını açıkladı. Uluslararası Filibe Fuarı ne-

deniyle Bulgaristan Dış Ticaret Bakanı Hristo Hristov'un resmi konuğu olarak 6 Eylül'de Bulgaristan'a giden Köprülüler, Hristov ile yaptıkları görüşmelerin sonucunda iki ülke arasında yapılacak olan ticaret için mal listelerinin hazırlandığını söyledi.

Bulgaristan'dan alınacak mallar arasında en önemlilerinden birinin kredili ilaç alınması konusu olduğu açıklandı.

Bulgaristan'da bulunduğu süre içinde Kimya, Ulaştırma ve Makina İmalat Bakanları ile de görüşen Teoman Köprülüler, Bulgaristan'ın Türkiye'den sanayi ürünleri de dahil olmak üzere çok çeşitli konularda ithalat yapacaklarını bildirdiklerini söyledi.

EKONOMİK YORUM

Ekonomide Türkiye Nerede?

Arslan Başer KAFOĞLU

Ekonomimizin durumu bir çok kişiyi düşündürmekte. Acaba gelecek ne olacak? Acaba bir yeni devrasyon mu var? Türkiye'nin durumu nerelerde, nasıl belirlenecek?

Bilindiği gibi bir ülkede üretim mekanizmasına kim egemen ise ülkenin durumu o sınıfın egemenlik derecesine ve üretim ilişkilerine düzenleyiş biçimine bağlıdır. Üretime egemen sınıfın egemen oluşu derecesi ise, «tekrar üretim seması» denen şemânın işleyişine, egemenliğine bağlıdır. Nadir «tekrar üretim seması»? Bunun yanıtını ekonomi kitapları verir. Üretilen her mal ya hemen tüketilir (ekmek, yağ, et, giyecek vb.) ya da yıpranır (ev eşyası, büro eşyası, evler, fabrika ve işyeri binaları, makineler vb.) Ekonomik yaşam, tüketilenleri ve yıprananları yerine koyma zorundadır. Bu çalışma ve üretimin adı «tekrar üretim seması»dır. Ekonomik yaşamın sadece tüketen ve yıprananları yerine koymaları da yetmez. Yeni doğan ve yetişenlere gerekli mal ve hizmetleri de üretmelidir. Ayrıca nüfus hiç çoğalmasa bile insanların daha iyi yaşamaları için gerekli ek üretimi de yerine getirmelidir. Böylece «tekrar üretim seması» yerini «genişletilmiş üretim seması»na bırakmış olur. Ekonomiyi egemen olanlar «genişletilmiş üretim seması»nı doldurmak zorundadırlar ve bu şemâyı doldurdular ölçüde egemen olabilirler.

İçinde yaşadığımız kargaşa ve bunalım, egemen sınıf pozunda görünüşlerini bu işlevi yerine getiremeyeşleri ile ilgilidir. Gerçekten Türk burjuvazisi «yeniden üretim semasını» ne basit ve ne de genişletilmiş şekliyle yerine getiremeyeceğindedir. Bu yetenekte olmadıklarından siyasal yaşam egemenlikleri aksamaktadır.

Yazdıklarımızı bir örnekle kanıtlayalım: Almanya'da örneğin özel kesim ve onun sahibi burjuvazi bu işlevi, «yeniden üretim semasını» genişletilmiş şekliyle yürütmeye işlevini yerine getirme yetenek ve gücüne sahiptir. Ham maddesini dünyanın öteki ucunda olsa, getirir. Teknoloji değişse ona ayak uyduracak deneyim ve bilgiye sahiptir. Parası olmazsa kredisi, bankalarının güvence taşıyan kefaleti vardır. Amerikan, Fransız ve ne kadar sıkıntı geçirse İngiliz özel kesiminin bu yetenek ve olanağı vardır. İsveç, İsveç ve Avusturya burjuvazisinin de bu güçleri vardır.

Ama Türk burjuvazisi böyle mi? Devlet demir-çelik vermezse, örneğin bir Tofaş otomobil, bir Arçelik buzdolabı yapabilir mi? Etibank bakır vermezse kablo fabrikalarının hali ne olur? Özel kesimin parası dışarda geçmez. Bir Alman firması iç satıştan elde ettiği Mark-ları dışardan mal almada kullanılır, kullanılabilir. Ama

Devamı 5. sayfada

6 Ayda 79 Ton Para İmha Edilecek

— Kağıt para kullanımı ne deniyle her yıl milyonlarca lira döviz kaybediyoruz.

Ankara (a.a.) — 1979 yılının ilk altı ayında 79 milyon 95 adet kağıt paranın kötü kullanım sonucu eskimesi nedeniyle imha edilme üzere piyasadan çekildiği bildirildi. Bu paranın maliyet tutarının 26 milyon 787 bin lira olduğu bildirildi.

1978 yılı içinde ayda ortalama 12 ton, 1979 yılının ilk altı ayında da ayda 13.2 ton paranın kullanılmaya hale geldiği açıklandı. Banknot yapımında gereken kağıt, mükreple ve özel baskı makinelerinin yurt dışından getirilmesi nedeniyle banknotların kullanılmaya bir hale gelip piyasadan çekilmesi milyonlarca lira döviz kaybına sebep olmaktadır.

Merkez Bankası emisyon müdürü Cenap Ögel, bankada yapılan saptamalara göre 144 ton, 1977 yılında 120 ton paranın tümüyle ziyan olduğunu belirtti ve bir yılda 100 banknotun 59'unun eksildiğini ve kullanılmaya hale geldiğini açıkladı.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde imal edilen paraların kağıtlarının genellikle aynı kaynaktan sağlandığını belirten yetkililer, «Yapılan testler bir banknotun 3400 defa çift katlamaya dayanıklı olduğunu bildirmektedir. Ancak Türkiye'de cüzdan yerine banknotların ceplerde, göğüsde, keselerde, ayakkabı ve çorap içinde taşınması çok çabuk eskimesine neden olmaktadır. Ayrıca banknotların üzerine yazı ve resim çizilecek kullanım değeri tamamen yok edilmektedir» demektedirler.

FKÖ Lideri Yasser Arafat Fidel ile

Bağlantısızlar Hareketinin Havana Zirvesi

Bağlantısızlar Hareketinin Havana'da yapılan 6. Zirve Toplantısı yüz milyonlarca insan için tarihi önem taşıyan bir olay oldu. Toplantıda hareketin anti-emperyalist doğrultusuna bir kez daha vurgulandı.

Aşağıdaki yazı, Dünya Barış Konseyi Romesh Chandra'nın Bağlantısızlar Hareketi'ni konu alan bir makalesinden özetlenmiştir.

Bağlantısızlar Hareketi, yüzyıllardır sömürgecilik ve emperyalizm tarafından ezilen insanların geniş bir kesiminin bugün yeni-sömürgeci manevralara karşı birleşik mücadeleler yoluyla yeni bir yaşam inşa etmek doğrultusundaki umut ve emellerini temsil etmektedir.

vaşla barış arasında tarafsız kalmamıştır; geniş halk yığınlarının temel çıkarlarını etkileyen hiç bir konuda hiç bir zaman tarafsız olmamıştır. Güney Afrika'daki kuztuluş hareketleriyle ırkçılık ve apartheid arasında, öz-

gürlüğünü yeniden kazanmak için kavga veren Şili halkı ile Pinochet cuntası arasında, anti-emperyalizm ile emperyalizm arasında tarafsız kalmamış.

Bağlantısızlar Hareketinin düşünceleri onu kötülemek ya da zayıf düşürmek için hiç bir fırsatı kaçırmıyorlar. Bütün bir bağlantısızlık kavramı bile her türden tahri-fata konu olmaktadır. Bunlardan biri, bağlantısızlığın «herkesle bağlantı kurmak» (Devamı 5. sayfada)

Gandi'nin Kongre Partisi, Bölgesel Bir Parti İle Seçim Anlaşması Yaptı

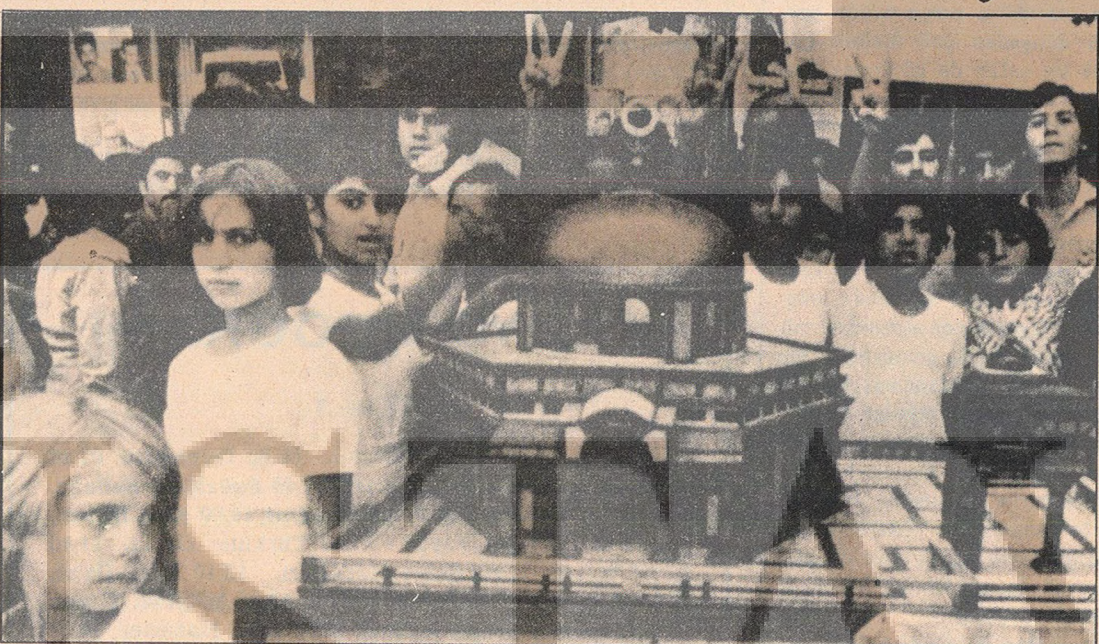
Yeni Delhi, (a.a.) — Hindistan'da yıl sonunda yapılması beklenen ancak kesin tarihi henüz saptanamayan genel seçimler için Bıyan İndira Gandhi'nin Kongre-Partisi, Madras Bölgesi Partisi «D.H.-K.» ile akşam bir seçim anlaşması yapmıştır.

Yeni Delhi'de İndira Gandhi ile Tamil Nadu eyaleti eski başbakanı Karuma İndi arasında im-

zalanan bu anlaşmanın Hindistan eski başbakanı Gandi'nin şansını, ülkenin günyinde artırdığı belirtiliyor.

Tamil Nadu eyaleti, 540 üyeli ulusal meclisin, 40 milletvekilini seçecek. Kongre Partisi, bu bölgede 23 seçim çevresinde aday gösterecek. «DMK» Partisi ise 17 seçim çevresinde seçime katılacak.

Yasser Arafat'ın Gezileri Sürüyor

Filistinli göçmen çocuklar Beyrut'ta düzenlenen Kudüs gününde önelirine Kudüs'teki caminin maketini alarak yürüdüler, bir gün zaferin kendilerinin olacağını belirttiler.

Rabat, (anka) — İspanya'da resmi protokole göre ayrılarak gezisini sona erdiren Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat, Batı Sahrası uyuşmazlığı nedeniyle ilişkileri gergin olan İslam ülkeleri Cezayir ve Fas arasında arabuluculuk temaslarına başlamıştır.

Madrid'den sonra Cezayir'e de uğrayarak hükümet yetkilileri ile görüşen Arafat, daha sonra Fas başkenti Rabat'a geçerek temaslarına başlamıştır.

Yasser Arafat, «Küveyt Afrika'daki gerginliğin giderilmesine katkıda bulunma» görevinin, Havana'da yapılan sağılandığını belirten yetkililer, «Yapılan testler bir banknotun 3400 defa çift katlamaya dayanıklı olduğunu bildirmektedir. Ancak Türkiye'de cüzdan yerine banknotların ceplerde, göğüsde, keselerde, ayakkabı ve çorap içinde taşınması çok çabuk eskimesine neden olmaktadır. Ayrıca banknotların üzerine yazı ve resim çizilecek kullanım değeri tamamen yok edilmektedir» demektedirler.

FKÖ liderinin Cezayir'de, Fas'a karşı eski İspanyol sömürgeci «Batı Sahrası'nın bağımsızlığı için gerilla savaşını sürdüren ve Cezayir tarafından desteklenen «Polisario Cephesi» liderleri ile de görüştüğü bildirilmektedir. Öte yandan FKÖ liderinin İspanya'ya yaptığı resmi zi-

tanımadığı için bu ülkeye karşı resmen bir tepki göstermeyen İsrail hükümet yetkilileri, İsrail basınına verdikleri demelerde «30 yıldır uluslararası toplumun bir üyesi olan İsrail'e ilişkiyi girmeyip bir tehdit örgütü liderleri devlet başkanı gibi karşılayan» İspanya hükümetini eleştirmişlerdir.

FKÖ'nün Büyüyen İtibarı

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün uluslararası etkinliği ve itibarı giderek artıyor. Bağlantısızlar Zirvesi'nin ardından İspanya'ya «resmi» davetle giden Yasser Arafat daha önce de sosyalist enternasyonel yöneticileri ile görüşmüştü. Bir «Batı» ülkesine yapılan bu ilk «resmi» ziyaret belli bir sıçramayı ifade ediyor.

Arafat İspanya'da «dünya petrol krizinin Filistin sorunundan kaynaklandığını» dile getirdi. Arafat'ın bu sözlerinde haklılık payı çoktur. Çünkü, Ortadoğu'daki siyasal çalkantılar, öncelikle Filistin sorunuyla bağlantılıdır. Bu siyasal krizlerin dünya ticaretindeki somut etkilerinden biri de «petrol krizi» olmuştur. Kuşkusuz Filistin sorununun haklı çözümüne, petrol ülkelerinin emperyalist ülkelerle olan ve haksız bir temele oturan ticari ilişkileri değişmiş olmayacaktır. Ama, bölgenin petrol üreten ülkelerinin çoğunluğu Filistin sorunu çözülmeksizin, daha ileri çözümlere ulaşamayacağını bilmekteyiz.

FKÖ'nün batı diplomasisini etkilemesi bu genel

Etiyopya İle SSCB Arasında İşbirliği Anlaşması

Addis Ababa (a.a.) — Sovyetler Birliği ile Etiyopya'nın teknik ve ekonomik işbirliğini güçlendirmek için bir anlaşma imzalandı.

Addis Ababa'daki resmi kaynakların bildirdiğine göre, Sovyetler Birliği ile Etiyopya arasındaki dostluk ve işbirliği, yeni imzalanan anlaşmayla daha geliştirilecek ve güçlendirilecek. Anlaşmaya göre petrol araştırmaları, traktör fabrikası yapımı, tarımsal araçlar ile Assab rafinerisinin yapımı için Sovyetler Birliği Etiyopya'ya yardım edecek.

İki ülke arasındaki anlaşma, Etiyopya'yı ziyaret eden Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksı Kossigin ile Etiyopya devlet başka-

rı albay Haile Mengitsu arasında kesin karara bağlandı. Anlaşma, ekonomik kalkınma ile görevli Etiyopya Devlet Başkanı yardımcısı yarbay Endale Tesama ve Sovyetler Birliği uluslararası ekonomik ilişkiler komitesi başkanı Semyon Skaçkov tarafından imzalandı.

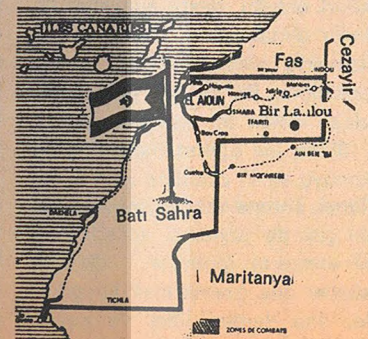
Gelişmekte olan ülkelere yapılacak olan Sovyet yardımı, böylece Etiyopya'da yeni boyutlar kazandı. Sovyetler Birliği, Etiyopya'da devrimci hükümetin işbaşına gelmesinden beri sürekli yardımlaşma içindeydi. Yeni teknik ve ekonomik işbirliği anlaşması, Etiyopya'nın hızla kalkınması yönündeki çabalarına güç katacak niteliktedir.

Zimbabve'de Kukla Yönetime Karşı Çarpışmalar Sürüyor

— ZAPU LİDERİ NKOMO «BEYAZLAR ANAYASA TASARIMIZDAN KORKMASIN» DEDI.

Salisbury (a.a.) — Zimbabve'de hükümete bağlı kuvvetler ile kurtuluş güçleri arasında çıkan

FAS'IN CEZAYİR'E SALDIRACAĞI ÖNE SÜRÜLÜYOR

Rabat — Bir bölümü Fas'ın işgali altında bulunan Batı Sahra'nın Batı Sahra'daki askerlerini çekmesini isterken, Fas'ın Cezayir'e saldırıyı düşündüğü öne sürüldü.

Polisario gerillaları Fas'tan Mal'nin başkenti Bamako'da düzenlenecek konferansa katılmamasını ve Batı Sahra'daki askeri güçlerini çekmesini istedi. Bu arada, Batı Sahra'yı Fas ile birlikte işgal eden Moritanya'daki 4 bin Fas askerinden 3300'ünün geri çekildiği bildirildi.

Cezayir'in, Batı Sahra sorununa taraf olmadığı gerekçesiyle Tunus'un Fas ile aralarında arabuluculuk yapma önerisini reddettiği bildirildi.

Öte yandan Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat'ın Cezayir'e geldiği ve Cezayir devlet başkanı Cadli Bincedit ile görüşmelere başladığı bildirildi. Yasser Arafat'ın Cezayir'den sonra Rabat'a giderek Fas Kralı Hasan ile görüşeceği öne sürüldü. Siyasal gözlemciler, FKÖ lideri Arafat'ın Batı Sahra sorunu ile ilgili olarak, Fas, Cezayir ve Polisario arasında arabuluculuk yaptığını ifade etti.

Rabat'taki siyasal gözlemciler, Fas'ın Cezayir'e saldırıyı ciddi biçimde düşündüğünü ileri sürdü. Bu arada Fas başkenti Rabat'a Fransız ve ABD silahları ve iki ülkeden askeri uzmanların geldiği belirtildi. Siyasal gözlemciler göre Fas ordusu, Polisario gerillalarının başarıları nedeniyle moral düşüklüğü içindedir.

çatışmalarda 9 gerilla ve yandaşlarından 12 kişi öldürüldü. Ayrıca Salisbury'nin doğusundaki Mtoko bölgesindeki çatışmalarda da üçü beyaz olmak üzere 29 kişi öldü.

Öte yandan Londra'daki Zimbabve sorununa barışçı yollarla çözüm bulunabilmesi amacıyla düzenlenen konferanstan Salisbury'ye dönen kukla başbakan Muzoreva, yurtsever cephe gerillalarına ödün vermeyeceğini söyledi. Güvenlik kuvvetlerini kimin kontrol edeceği sorunu hiç tartışmayacağını da tekrarladı. «Biz Londra'ya yalnızca bağımsız bir anayasa hazırlanmasını tartışmak için geldik, başka bir şey için değil.» dedi.

Zapu lideri Joshua Nkomo ise ülkelerdeki beyaz nüfusun yurtsever cephe tarafından çrtaya konan anayasa tasarisından korkmamaları gerektiğini bildirdi. Muzoreva'nın da katıldığı Londra konferansından sonra bir basın toplantısı düzenleyen Nkomo, beyazlarla dost olduklarını vurguladı.

Güney Kore Askeri Harcamalarını Arttırıyor

● Bütçenin yüzde 36'sı ABD'nin baskısıyla askeri harcamaya ayrıldı.

Suel, (anka)-dpa) — Güney Kore'nin 1980 bütçesine koyacağı askeri harcamaları arttırmayı kararlaştırdığı bildirildi.

Güney Kore'nin savunma harcamalarını artırmasında ABD'nin yaptığı baskıların büyük rolü olduğu belirtildi. Güney Kore bütçesiyle ilgili yapılan açıklamada 1980 yılında savunma harcamalarının 44 milyar dolar olacağı kaydedildi. Bu tutarın bir önceki yıla göre yüzde 37.6 fazla olduğu belirtildi. Güney Kore'nin savunma harcamalarının ayrıca ülkenin gayri safi nulli hasılasının yüzde altısı ve 1980 bütçesinin yüzde 36'sı dolayında olduğu bildirildi.

boyutun yanında salt Filistin Kurtuluş Hareketi'nin kendisinden kaynaklanan bir haklıktan güç alıyor. Filistin Halkı'nın mücadelesi artan destek görüyor, ve bu destek başarılı diplomatik ilişkilere dönüştükçe adil çözüm için şartlar olgunlaşıyor.

Filistin, ulusal kurtuluş mücadelesinin en sıcak örneklerinden biridir. Ama bölgeyi ısıtan ve barışa gölge düşüren dumanlar Filistin'den yükselmiyor. Tersine, Filistin Halkının mücadelesi bölgede siyasal iklimin yumuşamasına önemli bir katkıda bulunmaktadır.

Denebilir ki, Filistin Kurtuluş Hareketi kendi çözümüne doğru ilerlerken, başka siyasal güçlerin çözümüne de katkıda bulunmaktadır. Batı'da gelişen siyasal ilişkileriyle Arafat'ın Batı Sahra sorununa çözümüne yardımcı olması, Kıbrıs'ta anti-emperyalist yönde adaletili, ve kalıcı bir çözümün mümkün olduğuna yeni yeni güçleri inandırması beklenebilir.

FKÖ'nün gelişen politik etkinliği barış güçlerini sevindiriyor.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

TIYATRO

TAK-TİK

Yuvarlak Kafalılar-Sivri Kafalılar

Ankara Sanat Tiyatrosu 1 Eylül'den itibaren İstanbul'da, Harbiye'deki Kenter Tiyatrosu'nun binasında temsil vermeye başladı. Bu dönem boyunca Uğur Mumcu'nun "Sakıncalı Piyade"si ile Brecht'in TAK-TİK adlı oyununu sergileyecek.

TAK-TİK bızce çok başarılı bir Brecht uygulaması. Brecht tiyatrosunda gözlenen bütün özellikler bu oyunda ustaca verilmiş. Öncelikle oyunun dilinden bahsetmek yerinde olacaktır. Sanırım Can Üçel Brecht'in şilr dilini büyük bir ustalikle bize sunuyor. Bu özelliklerin sürükleyiciliğine ve akıcılığına hız katmakla kalmamış, Brecht'in kendine özgü tiyatro dilinin, bu eserle bir kere daha Türkçeye kazanılmasına yol açmıştır.

Oyunu Rutkay Aziz sahneye

koymuş, müziğini de Timur Selçuk yazmış. Usta oyuncuların katkısıyla ortaya çok başarılı bir oyun koyuyor Ankara Sanat Tiyatrosu.

Oyun genel olarak sınıf mücadelesini, sömürücülerin—yuvarlak veya sivri kafalı olsun—emekçileri—yuvarlak veya sivri kafalı olsun—nasıl sömürdüklerini anlatıyor. Ancak sınıf bilincine erişmelerini, sınıf mücadelesindeki gerçek yerlerini almalarından ziyade, kafalarının sivri ya da yuvarlak olmalarından dolayı ikiye ayırmalarını teşvik ettiklerini ve bunun da bir yere kadar başarılı olduklarını anlatıyor. Ancak gerçek çelişkinin—yani sınıf çelişkinin—giderek emekçilerin bilincine kazandığını, Brecht'e has bir üslupla işlemekte. Oyundan, emekçilere hakim kılınmaya ça-

lışılın anlayışın—sivri ya da yuvarlak kafalılar kampının—egemen sınıflar arasındaki ilişkilerde nasıl ikinci plana itilebildiği, sömürücülerin bu konuda nasıl riyakârca davranışları ve onlar açısından meselenin mihenk taşının kutsal mülkiyet ilişkileri olduğu mesajını alıyor. Sergilenen her tip insanın etrafındaki çelişkiyi, giderek sınıf çelişkinin belirginleşip kitlelere kavranmasıyla son buluyor oyun.

Okuyucularımıza bu oyunu izlemelerini öneriyor. Özellikle 12 Mart dönemlerini hatırlatıcısına peşpeşe yasaklama haberlerinin duyulduğu bugünlerde böyle uygulamaları protesto etmenin ve seyircilik görevimizi yerine getirmenin bir başka şeklidir de bu.

Cüneyt TANIK

Sosyal Reformizmin Politik İfadesi: Sosyal Demokrasi

Emperyalizme, gericiliğe ve tekelin egemenliğine karşı yürütülen yığınsal mücadele egemen burjuvaziyi yeni sömür ilişkilerini denemeye zorlamaktadır. Ulusal ve sınıfsal sömürün devamı için tekel, yeni ilişkilerle birlikte, yeni siyasal formüllere başvururlar.

Örneğin; sömürgecilikle sürdürülmesine olanak kalmayan ulusal sömürü biçimi günümüzde yerini yeni-sömürgecilığe terk etti. Bu yeni bir taktik değil, dünya çapındaki sınıf mücadelesinin gelişmesinin zorunlu bir uzantısıdır.

Aynı şey sınıfsal sömürü için de sözkonusu. Tekelci egemen güçler, faşist yönetim biçimlerinden sosyal demokrat iktidarlara kadar, sınıfsal sömürüyü koruyabilecek siyasal alternatiflere iltibar ediyorlar.

Sosyal demokrasi, sömürüyü

karşı güçlenen emekçi sınıf mücadelesinin önüne çıkarılan bir engel, bir barajdır. Emekçiler ne zaman hayatı değiştirmenin gereğini duyar ve bunun için iradelerini ortaya koyarlarsa, burjuvazi buna karşı önlemler alır, taktikler geliştirir.

"Kitlelerin değişiklik isteği ilk elden reformlarla karşılanmak istenir. Böylece burjuva sınıflar emekçilerin ağızına bir parmak bal çalmayı umurlar ve onlardan susmalarını isterler. Bunun için en elverişli iktidarlar, reformlar vaadederek sosyal demokrat iktidarlar olabilir.

Sosyal demokratlar, köklü değişimlerden korkarlar. Bunun için, köklü değişimlere hazır olmayan kesimlere seslenirler. Kitlelerin siyasi bilinç düzeyi eğer sosyal demokrasiyi aşacak düzeyde değilse, burjuvazinin sosyal demokrat iktidarları bir

süre için yaşayabilir.

Ama kitlelerin pratik deneyleri, sosyal demokrasiyi iyü-zünü kısa sürede açığa çıkarır. Sosyal demokrasiyi emekçi sınıflar için bir kurtuluş yolu olmadığı görülür.

Sosyal demokratlar gelişmiş kapitalist ülkelerde kitleleri uzun süre oyalayabilmektedirler. Çünkü oralarda, hem tekelciler, emekçi sınıfların ağızına çalacakları balı dış sömürü yoluyla elde etmektedirler, hem de, işçi sınıfı içinde besleyip palazlandırdıkları yandaşları bulunmaktadırlar. Yani oralarda işçi hareketi içinde sosyal demokrat bir akım vardır. Sarı sendikacı işçi liderleri bu akımın başını çekmektedir.

Türkiye gibi ülkelerde sosyal demokrasi, emekçiler üzerinde geçici bir etki yaratabilir ama, onların içinde kök salamaz. Te-

kelciler ise, sosyal demokrasiyi güçlendirecek, onu uzun süre ayakta tutacak olanağa sahip değildirler. Çünkü, kendileri emperyalizme bağımlıdır. Dış sömürüyü genişleterek değil, iç sömürüyü yoğunlaştırıp, baskıları ağırlaştırarak suretiyle kârlarını artırmaktadırlar. Emekçiler, tekelci iktidarlar hangi biçimi alırsa alsın, sınıf sömürünün en ağırını yaşıyorlar, çilenin en çökmezini çekiyorlar.

O halde, bizdeki sosyal demokrasi, tekelcilerden destek görmek yerine, onlara payanda olmak, isteklerini anında karşılamak zorundadır. Bunun için kullanılabilir dış sömürü alanı yoktur ve tekelcilerle vereceği her şey emekçilerin sırtından çıkarmak zorundadır. Ama bunu yaparken sosyal-demokrat olması gerekir. Yani, reformcu görünmesi, emekçilere vaadlerde

bulunması, onları sabretmeye, beklemeye ikna etmesi gerekir. Emekçilerden alıp tekelcilere vermek ama buna rağmen emekçileri oyalamak mümkün değildir. Reformizmin, dolayısıyla sosyal demokrasi'nin ömrülü olabilmesi, kitleleri peşinden sürükleyebilmesi bu nedenle mümkün olmaz. Kitleler pratik siyasal tecrübeleriyle reformculuğun çıkış yolu olmadığını kavrarlar.

Sosyal demokrasi'nin açmazı, hem emekçilerden yana gözükme, hem de sermayeyi kollamak zorunda olmasıdır. Ancak, kitleler gözünde açığa çıkıyorsa, reformculuk iddiasından giderek uzaklaşır. Dolayısıyla da kitleler sosyal demokrasi'den uzaklaşır.

CHP'nin kısa sürede iflas etmesinin sebebi, sosyal demokrat reformculuğun açmazıdır.

Çocuk Edebiyatında Bazı Olumsuzluklar

İlkokular yeni öğretim yılına başlıyor. Çocuk edebiyatı ürünleri, piyasayı yeniden alabildiği ne kaplayacak ve yaygın biçimde okullara da ulaşacak. Bu gelişme karşısında, eğitimde en az ders kitapları kadar önem taşıyan çocuk edebiyatının başlıca sorunları üzerinde durmak, gerek allelerin, gerekse eğitici ve yazarların bazı olumsuzluklar üzerine dikkatlerini çekmekte yarar görürüz.

Çocuklarının öğrenim masraflarından gına gelmiş aileler, çocuk eğitiminin son derece önemli bir öğesi olan edebiyatı genellikle önemsemiyorlar. Çünkü geçirdiği masraf yükü altında eziliyorlar. Bir de bu durumda, çocuk edebiyatı ürünleri için para harcamayı haklı olarak lüks buluyorlar.

Millî Eğitim Bakanlığının, "çocuk beyinlerinin memleket sorunları içinde boğulmaktan kurtarılmasıyla" uğraşırken, bu

çok önemli soruna el atmaya pek fırsat bulamıyor olsa gerek. Bugün bütün dünyada eğitim kurumları, çocuk edebiyatının devlet eliyle geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çaba gösteriyor. Bu alanda uzmanlar gözetiminde çalışmalar yapıyor. Çocuğün gerçek kişiliğini kazanması, yeteneklerini geliştirilmesi yanında, edebiyatın derinliğine etkileri olduğu, başta sosyalist ülkelerde olmak üzere, batıda ve gelişmekte olan ülkelerde benimsenmiştir. Bu ihtiyacı gidermede elden gelen de esirgenmiyor.

Bizde Eğitim Bakanlığının, bu konuyu sanki özellikle atlıyor. Bu ihmal, soruna özel yayınevlerinin, en çok da yayınevi tekelinin el atmasını getiriyor. Çocuğün sözünü ona özendirme kaygısıyla, son derece lüks ve pahalı kitaplar basılıyor. Çocuklar bu kitapları edinmek istediklerinde ise, ailelerinin tepkileriyle karşılaşılıyor. Öyle ya, evine et gö-

türemeyen, eskiyen ayakbağı üç defa tamir ettirmedikçe yenisini almayan, çocuğünü üç yıl üstüste aynı önlüğe okula gönderen emekçi aileler için bu pahalı kitaplar gerçekten lüks kalıyor.

Tekelleşmiş büyük yayınevlerinin soruna kâr güdüsüyle yaklaşması, sermayenin her türlü sünnün tabiatı gereğidir. Nitekim, yayınlanan kitapların pek çoğunda, eğitici yön hep geri planda gözetilmiştir. Önde gelen amaç, bu kitapları alabilen çocuk okurların isteğini artırarak, bir de bu yoldan para kazanmaktır.

Evet, çocukların kafasına şimdiden memleket sorunları doluyor. Türkiye gibi bir ülkede başka türlü düşünülemez zaten. Çocuk edebiyatı ürünleri de zorunlu olarak bu sorunları irdelenmek, onların gerçek hayatından kaynaklanmak eğilimindedir. Bu yönde sorumluluk duyan, başarılı örnekler veren yazarlarımız az değil. Ama bu işi, salt "modaya uymak" ve bir başka esere çalışırken "geçim kaynağı sağlamak" amacıyla yapanlar da az sayılmazlar. Heleşi şu hayvan hikâyeleri anlatmayı matah sapıp, çocukları çerçeveleyen gerçek dünyadan çok ötelere gitmek ve onları da götürmek, bazı olumsuzluklara da yol açıyor. Kimileri bunu, çocuklara şimdiden sınıf mücadelesi öğretmek için yaptıklarını söylüyorlar. Ama sonucu öyle olduğu pek söyleyemez. Çünkü sınıf mücadelesi, dayanışma öğretimi derken, türler arasındaki mücadele anlatılıyor. Oysa türler arasındaki mücadele, doğadaki gerçekliğin bir parçasıdır ve kaçınılmaz bir şeydir. Ama sınıflar ortadan kaldırılabılır ve bunun mümkün olduğu da öğretilebilir. Çocuk, hayatın içinde türler arasındaki mücadeleyi öğrenir. Çocuğünü, mücadeleyi öğrenir. Çocuğünü, mücadeleyi öğrenir. Çocuğünü, mücadeleyi öğrenir.

Çocuk edebiyatı ürünlerinin bu ara alabildiği yaygın biçimde piyasaya sürüldüğü hep birlikte göreceğiz. Öğretmenlere bu konuda önemli görevler düşüyor. Öğrencilere, seçtikleri kitaplar konusunda sağlam, bilimsel, eğitimin amaçlarına uygun ölçütler getirmeleri gerekiyor.

Millî Eğitim Bakanlığının soruna el atmadığı sürece, çocuk edebiyatı yayınlarının amaca uygunluğundan söz etmek güç olacaktır. Ucuz ve eğitici kitap yayınlama, bunları bütün okullara yeterli sayıda ulaştırma işini gerçekleştirme için, bakanlık bir uzmanlar kurulu oluşturma yönüne gitmelidir.

Bu konuda TÖB-DER'e de itici ve yönlendirici olmak bakımından görevler düşüyor. Yazarlar örgütleriyle ilericî öğretmen örgütü arasındaki dayanışma, sorunun çözümünde önemli adımlar atılmasını sağlayabilir. Gerek TÖB-DER gerekse ÜYE, elbirliği ederek sorunun üzerine gitmede gecikmemelidirler.

Egemen Burjuva Milliyetçiliği Sosyalizmin Düşmanıdır

Egemen sömürücü sınıflar sosyalizmin ve emekçi halk hareketlerinin karşısına çeşitli gerici silâhlarla çıkarlar. Bu karşı-devrimci araçlardan birisi de Burjuva Milliyetçiliğidir.

Çünkü burjuva milliyetçiliği, henüz yeterince bilinçlenmemiş olan geniş kitleleri kolayca etkileyen bir gerici demagoğidir. Burjuvazi kendisine karşı mücadeleyi eden işçi sınıfının ve onun müttefik emekçi kitlelerin önüne milliyetçilik etiketi çıkar. Böylece burjuvazi, kendi sınıf egemenliğini, bilinçsiz gözlerden gizlemek ister. Bu yolla burjuvazi, kendisine karşı mücadele edenleri, ulusa karşı işi gibi gösterir. Bir başka deyişle, burjuvazinin milliyetçi şamataının altında, ulusa özdeş gösterme kurnazlığı yatar. Oysa burjuvazi ve onun emrindekiler sadece bir avuçtur. Ulusun büyük çoğunluğunu ise geniş emekçi halk yığınları oluşturur. Bu nedenle, burjuvazi ulusun genel çıkarlarını temsil edemeyeceği gibi, tam tersine, büyük çoğunlu-

ğün ve dolayısıyla ulusun bütün sınıf çıkarlarının da karşısındadır.

Burjuvazi'nin bu emekçi sınıfı düşmanlığı, çok uluslu ülkelerde ezilen ulus düşmanlığına dönüşür. Ezilen ulusun burjuvazisi, kendi sınıfsal baskısının yanı sıra, ezilen ulus üzerindeki ulusal baskıyı uygular. Mazlum milletin ulusal demokratik taleplerine ve kendi kaderini tayin hakkına karşı zulme başvurur.

Egemen gerici burjuvazi sınıfının milliyetçi demagoğinin yansıdığı diğer bir alan da, kendisinin taraf olduğu uluslararası uzlaşmazlıklarda göze çarpar. Burjuvazi bu uzlaşmazlıkta kendi çıkarları için, ulus içinde diğer ulusa veya uluslara karşı milliyetçi propagandaya sarılarak şovenizmi körükler.

Egemen gerici burjuvazinin sosyalizme karşı ideolojik görünüşlü saldırıları içinde en çok işlenen demagoji, burjuva milliyetçiliğidir.

Burjuva milliyetçiliği sosyalizmin ENTERNASYONALİST i-

deolojisine bıkıp usanmadan saldırır. Çünkü bütün dünya işçilerinin birliğini ve tüm dünya halklarının kardeşliğini ödünsüzce savunan sosyalizmin bu niteliği, emperyalizmin ve tüm dünya gerici güçlerini fazlasıyla korkutmaktadır.

Burjuva milliyetçiliğinin işçi sınıfı enternasyonalizmine olan bu düşmanlığı dünya devrimci sürecinin başını çeken sosyalist sirtme ve onun belkemiği olan "Sovyetler Birliği"ne karşı sosyalist ülkelere, gerekse sosyalizm ve enternasyonalizm düşmanlığı, kaçınılmaz olarak Sovyet düşmanlığına özdeşir.

Burjuva milliyetçiliğinin karakteristiklerinden birisi de, burjuva milliyetçiliğinin azgın olduğu ülkelerde, egemen güçler militarizme sarılarak, şovenizm silâhını sürekli bileyerecek, askerî-bürokratik mekanizmayı güçlendirmek isterler. Sivil idareyi askerileştirmeye çalışırlar. Gerek sosyalist ülkelere, gerekse ezilen uluslara, veya özel çelişkede oldukları başka uluslara karşı, gerekse de emekçi sınıf mücadelesine karşı militarizmi güçlendirirler. Bu militarizmi burjuva milliyetçiliği ile birlikte, bir bütün halinde tutarlar.

Egemen milliyetçiliğin ve şovenizmin diğer bir yansıması da Rum düşmanlığında ve Yunan

aleyhtarlığında somutlanmaktadır. Kıbrıs'ın bağımsızlığını, top- rak bütünlüğünü ve egemenliğini çığneyen ve çığnemeye devam eden, Birleşmiş Milletler kararlarına, sosyalist ve diğer barışsever ülkelere ve tüm dünya kamu oyuna pervasızca kafa tutan Türkiye tekelci burjuvazisi, Rum düşmanlığı silâhını kullanarak ve milliyetçiliğinin etkisi altında emekçileri aldatmaya devam etmektedir.

Türkiye'de ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi açısından olduğu kadar, bölge ve dünya barışı açısından da büyük önem taşıyan sosyalist görevlerin başında, burjuva milliyetçiliğinin karşı enternasyonalist ve gerçek demokratik görüşleri yaygınlaştırmak gelir. Sınıf ve ulus düşmanlığı olan egemen tekelci burjuvaziye karşı ideolojik mücadelemizin içinde bu görev büyük önem verilmesi gerekir.

Bilimsel sosyalizmi ve enternasyonalizmi savunmanın gereği olarak, Türkiye'de İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin, Roma Sözleşmesi'nin ve Helsinki Belgesi'nin temel ilkelerini hayata geçirme yolundaki mücadelemizin bir görevi olarak ele aldığımız bu küçük yaz dizisinde, egemen burjuva milliyetçiliğini, saydığımız bütün bu yönleriyle teşhir edeceğiz.

16. Hacıbeğtaş Şenlikleri

Her yıl 16-20 Ağustos tarihleri arasında yapılmakta olan Hacıbeğtaş Şenlikleri bu yıl da kültür gösterilerini dönüştürme yolunda adımlar atılarak gerçekleştirildi.

Turizm Derneğinin ilericî amaçlarla yürüttüğü Kültür Şenlikleri, Şenlik öncesinde bazı gruplar tarafından "Anma Töreni"ne dönüştürülme çalışıldı. Turizm Derneğinin bastırması olduğu a-fişlemeye gerici karşı çıktılar. Bu gruplar, gericilerle aynı kefeye düğüldüklerinin farkına varamadılar. O kadar haktan ve bilimden kopmuşlardı ki, geçen yıl "ŞENLİK" sözcüğüne sarı-lanlar, bu yıl haktan tecrit olmanın getirdiği acıyla "Anma Töreni"ne sarılıp kuru gürlüldü çıkarıldılar. Ama bütün bunlar kuru gürlüldü ol-maktan ileri gidemedi. Şenli-ğinin amacından döndüremedi.

16 Ağustos 1979 perşembe günü başlayan Hacıbeğtaş Şenliği saat 12.00 de Bölge Başkanı Nafiz Ünlüyurt'un konuşmasıyla açıldı. Daha sonra Dernek Başkanı bir konuşma yaptı. Bunu Halk O-yunları gösterisi izledi. Yerel Yönetim Bakanının da katıldığı bir topluluk, Müze ve eklentilerini gezdiler. Daha sonra çeşitli sergilerin açılışları izlendi. Şenlik boyunca Hacıbeğtaş'ın felsefe-si ve dünya görüşü üzerinde duruldu. Onun dini bir lider

değil de, «bir düşün, bir eylem adamı» olduğu anlatıldı. Onun feodaliteye karşı verdiği mücadeleyi dinsel alanı, mezhep kuruçuluğuna alanına çekilmesini gerektir-gi vurgulandı. Bütün konuş-malar şu sloganla somutlandı: «Alevî, Sünnî ayrıma-na son.»

16. Hacıbeğtaş Şenliği, çevre köylerle de ilişki kurdu. Bu şenliklerin bir dini anma töreni olmayıp, emekçi halkımızın kültürünü geliştirmek, onu ilericî yönde etkileme amacında olduğu vurgulandı. Nitekim bu amaç, «Köy Düzenlemeleri» programıyla somutlanmıştır.

Şenlik süresince şu gerç-ekler gözden kaçmadı: Yıl-lardır geri bırakılmış Hacıbeğtaş ilçesi her bakımdan sıkıntı çekmiştir. Başta turistik tesisler olmak üzere, konut, dinlenme, çocuk parkı gibi eksiklikler dolaylı ve dolaysız yünden şenliklere yansımıştır. Mao'cu bozgun-cular, Köy-Koop'un afişlerini yırtarak kitlelerden kopuk niteliklerini, karşı—devrimci yüzlerini bir kez daha gösterdiler. Sonuçta şenlik, bütün oyun-bozanlıklara rağmen bu yılki işlevini yerine getirdi. Şenliklerin gelecek için umut vaat ettiği bir daha görülmedi.

GERÇEK Muhabiri-Hacıbeğtaş

RADYO PROGRAMI

TRT — 1

05.00 Açılış. 06.00 Kısa Haberler. 06.02 Günaydın. 07.20 Köy Haberler. 07.30 Haberler. 07.40 Sabahtan Sabaha. 09.00 Kısa Haberler. 09.20 Dilden Dile 10.00 Kısa Haberler. 10.21 Bölgesel Yayın. 11.20 Türkler Geçidi. 11.40 Hafif Müzik. 12.00 Bölge Haberleri. 12.10 Öğe Üzeri. 13.00 Haberler. 13.15 Hafif Müzik. 13.30 Bölgesel Yayın. 14.32 Yaşayan Bestecilerimiz. 15.00 Kısa Haberler. 15.01 Yörelimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz. 16.00 Bölge Haberleri. 16.05 Şarkılar. 16.20 Türküler. 17.00 Kısa Haberler. 17.02 Akşama Doğru 18.00 Kısa Haberler. 18.01 Çocuk Bahçesi. 18.16 Bölgesel Yayın 19.00 Haberler. 19.30 Bölgesel Yayın. 19.55 Çevremizde Yarın. 20.02 Çocuklar için On Dakika. 20.15 Köy Dağarcığı. 20.40 Türkler Geçidi. 21.00 Kısa Haberler. 22.00 Kısa Haberler. 22.02 Şarkılar. 22.22 Türküler. 22.35 Çeşitli Müzik. 23.00 Haberler. 24.00 Kısa Haberler. 00.02 Gece Konseri. 00.55 Günün Haberlerinden Özetler. 01.05-05.00 Gece Yarısı.

TRT — 2

08.00 Açılış 08.20 Gün Başlıyor. 09.00 Olayların İçinden. 09.30 Sabah Konseri. 10.30 Kadın Sanatçılarımız. 12.00 Dünya Folklorundan. 12.45 Bir Pına . ki. 13.00 Haberler. 13.15 Çeşitli Klasik Müzik. 13.30 Olayların İçinden. 16.45 Ses Ustaları. 18.15 Günlerle Gelen. 19.00 Haberler. 20.00 Üniversite Korusu. 23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği. 23.30 Haberler.

TRT — 3

07.00 Açılış 07.02 Güne Başlarken. 08.00 Sabah Konseri. 09.00 Türkçe Haberler. 10.30 Ülkeler ve Müzikleri. 11.00 Öğleye Doğru. 12.00 Haberler 12.09 Sizin İçin Seçtikleri-miz. 13.00 Konser Sratı. 15.00 Günün Konseri. 16.00 Haberler. 19.00 Akşam Konseri. 19.30 Klasik Türk Müziği Korosu. 20.00 Müzik Sözlüğü. 22.00 Haberler. 22.09 Gece-nin Getirdikleri. 23.00 Salı Konseri. 24.00 Gece ve Müzik.

TV

19.00 Haberler. 19.05 Flanderler'in Köpeği. 19.30 Çevre Korunması. 19.45 Merhaba. 20.30 Haberler. 21.15 Türk Sanat Müziğinden Bir Solist. 21.35 TV Türk Sineması. 22.45 Yüzme. 23.30 Güreş. 24.00 - 01.00 Özet.

Yayın İlanları

sosyalist birlik ve meksika deneyi

Birbirinden habersiz, ama önelinde bilinmiş kiavuzluğu bulunan iki ülkenin (Meksika - Türkiye) işçi sınıfı devrimcilerinin, belirli sorunlar karşısında aynı çözümlere ulaştıkları gerçeği, il-kemiz işçi hareketinin başan hanesine olumlu bir puan olarak kaydedilmelidir.

Okuyucu bu broşürde, Meksika'da gerçekleştirilen işçi sınıfı siyasi hareketinin birliğinin bir belgesini bulacaktır.

kitle yayınları

10 LİRA

Yazışma ve havale adresi: Öner Cıravoğlu Başmushahip Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

BARİŞ DEMOKRASİ EŞİTLİK MÜCADELESİNDE

KADIN dayanışması

siyasi kadın gazetesi

İRAN'DA SAFAK SÖKÜYÖR

Tudeh Merkez Komite Üyesi **HİSROV RUZBEH'in SAVUNMASI**

haziran 1979 yayınları

Ryab 30.-TL.

Yazışma ve havale adresi: Öner Cıravoğlu Başmushahip Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

almanya'da faşizm

haziran 1979 yayınları

haziran 1979 yayınları

50 sayfa 15 lira